

Sorsdönt? hónapok jönnek

2025 január 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A FÖLD ÁRNYAS OLDALA – A válságokkal terhelt Európa el?tt rögös út áll, amelyet Ukrajna csak tovább nehezít.

Mondani szoktuk: január elsején is ugyanúgy kel majd fel a nap, mint bármikor korábban, de ez 2025-ben a magyar–román határon szerencsére nem így lesz. Keleti szomszédunk, valamint Bulgária e napon az EU közös

határ?rizeti rendszere, a schengeni övezet teljes jogú tagjává válik. Így minden adott ahhoz, hogy megsz?njenek a kígyózó sorok a tucatnyi magyar–román határátkel?helyen, amelyeken egy-egy kiemelked? hétvégén százezres nagyságrendben is be-, illetve kiléptek a rokonlátogatók, turisták, zarándokok, üzleti útra igyekv?k. (Szúrópróbaszer? ellen?rzések maradnak.) Az err?l meghozott döntés az egyik kiemelked? sikere az elmúlt fél év magyar elnökségének az Európai Unió tanácsában.

Évekkel ezel?tt ugyanúgy 2025-ös EU-csatlakozással hitegették déli szomszédunkat, Szerbiát, valamint Montenegrót is – ez még kínos adósság marad. Podgoricában legalább a 2028-as belépést reálisnak tartják, Belgrádban azt sem.

A nyugat-balkáni térséggel szomszédos országként nehéz nem észrevennünk, hogyan feledkezett meg a brüsszeli f?sodor err?l a vallási, etnikai, nyelvi szempontból igen összetett régióról, amely pedig a közelmúltban többször is bizonyította, milyen biztonsági kockázatokat rejt magában.

Meglehet, Szerbia miel?bbi uniós csatlakozása nekünk, magyaroknak a legfontosabb – f?leg vajdasági nemzettársaink és a jó kétoldalú viszony miatt –, de az országnak a balkáni migrációs útvonalon elfoglalt helye miatt nyilvánvaló összeurópai érdek is (lenne).

Az EU figyelmét az elmúlt három évben Ukrajna kötötte le, ám fél?, hogy Európa a háborún túlmutatóan is olyan várakozásokat kelt az ukránokban, amelyeket majd nem tud, esetleg – ami nem is tisztességes – nem is akar teljesíteni. Ennek a vége az lehet, hogy sem lenyelni, sem kiköpni nem tudja ezt a hatalmas kelet-európai országot. Így vagy úgy, de az orosz–ukrán háború el?bb-utóbb véget ér. Nézzünk meg néhány számadatot, amelyek segítségével felmérhetjük, milyen feladatot vállal magára a bels? ellentétekt?l amúgy is túlfeszített Európai Unió, ha jöv?re is túlságosan magához édesgeti az ukránokat.

El?ször is, Ukrajnát újjá kell majd építeni. A háború utáni rekonstrukció költségeit az év els? felében mintegy ötszázmilliárd dollárra becsülték, de a CEPA washingtoni kutatóintézet tanulmánya szerint elérheti az ezermilliárd dollárt is. Ehhez hozzá kell számolni, hogy európai szinten Ukrajna a háború el?tt is óriási és alulfejlett – értsd: finanszírozhatatlan – volt. Talán meglep?en hangzik, de az EU legnagyobb terület? országa lenne, ha Franciaországnak csak az európai területeit számítjuk, miközben népességarányosan az ötödik-hatodik legbefolyásosabb volna az unió tanácsában. Ezekhez képest a vásárlóer?-paritáson számolt, egy f?re jutó GDP-ben Ukrajna a világon a 91., Botswana és Irán mögött, valamivel Mongólia el?tt, az emberi fejlettségi indexben (HDI) pedig a 100. (Jordánia és Tunézia között). És akkor jogállamiságról, korrupcióról, nemzetiségi és kisebbségi jogokról, így a kárpátaljai magyarokéiról – azaz nem számszer?síthet? szempontokról – még nem is beszéltünk. Mindenesetre aki Ukrajna EU-felvételét hirdeti, az legyen tisztában azzal, hogy ez az ügy tökéletesen alkalmas az unió szétverésére, ugyanúgy, ahogy Kijev NATO-tagságának harsány követelése pedig a harmadik világháború kirobbantására.

Ukrajnánál azért érdemes hosszasan elid?zni, mert Európa annyira a nyakába vette, hogy nem látszik, mikor és miként tudja majd letenni. Ez egy ilyen szinten küls? pénzelésre szoruló ország esetében azért is igen súlyos kérdés, mivel Európának nincsen pénze. Néhány tízmilliárd euró mínusz egyaránt jelent?sen hozzájárult a német és a francia kormány bukásához, ami ritka id?beli egybeesés az állítólag Európa vezetésére hivatott tandemnél. A németeknél februárban parlamenti választások következnek, míg a franciáknál Emmanuel Macron elnök ezt egyel?re igyekszik elkerülni, inkább úgy váltogatja a kormányf?it, mint az alsónem?t. Az elmúlt három évben Olaf Scholzcal „megáldott” németek hamarosan új kormányt kapnak, de gyökeres változásra a CDU/CSU választási gy?zelme esetén sem lehet Berlinben számítani. (Érzékelhet? javulásra azért igen, például a magyar–német kapcsolatokban.) Macron verg?dik, két éve van hátra, és nem választható újra. Mindkét országban a bevándorlásellenes jobboldalnak a hatalomból való kiszorítására játszott a politikai akrobatika – ahogyan kicsiben Ausztriában is –, de ez csak elodázza a problémákat.

Ügyesen kiszorították az Alternatíva Németországnak (AfD) pártot a tartományi kormányokból, amelyek a szeptemberi választások után alakultak. Azel?tt úgy mondtuk volna, az AfD Türingiában „megnyerte” a választásokat, mégpedig csaknem tíz százalékponttal, ám ez a végén még meleg kézfogást sem ért a számára. Ugyanezt a leckét volt kénytelen megtanulni Bécsben az Osztrák Szabadságpárt, az FPÖ is.

De nincs mit csodálkozni azon, hogy a demokrácia ilyetén értelmezése nyomán a jobboldal tovább er?södik Európában, és egyre nehezebb lesz a kormánykoalíciókat úgy kisakkozni, hogy képvisel?ik nélkül alakulhassanak meg.

Szászországban például csak kisebbségi kabinetre futotta, míg Türingiában és Brandenburgban bevették a kormányba Sahra Wagenknecht elvtársn? önmagáról elnevezett pártját, hogy az AfD-t kiszoríthassák. A neokommunistákra valahogy nem olyan finnyásak arrafelé.

Európának jelenleg nincs érdemi vezetése, hacsak Ursula von der Leyent nem tekintjük annak. (Persze könnyen lehet, hogy húsz év múlva, amikor egy újmarxista muszlim bevándorló lesz az Európai Bizottság elnöke, visszasírjuk ezt a hétgyermekes evangélikus családanyát. Van, aki már Angela Merkelt is visszasírja.) Európa megsz?nt világpolitikai tényez?nek lenni, kiesett a rajta kívül korábban az Egyesült Államok, Oroszország és Kína alkotta négyesb?l. A világ két nagy válsággóca közül a Közel-Keleten konkrétan senkit nem érdekel, Európa mit gondol; ez aligha meglep?, amikor az EU-tagállamok háromfelé szavaznak az ENSZ-ben Izraelr?l (mellette, ellene, tartózkodik). De Ukrajnában is csak az Egyesült Államok h?séges NATO-hadnagyaként tartják számon, ahogyan Moszkvában is ekként méregetik, itt-ott réseket ütve rajta. Ez a szerep változhat: két hete írtunk róla e hasábokon, hogy Donald Trump esedékes amerikai elnöksége megváltoztathatja Amerika és Európa viszonyát, a NATO egész er?terét.

Mindenesetre sorsdönt? hónapok következnek.

Ehhez Trump januári hivatalba lépése adhatja meg az alaphangot, egy hónapra rá pedig Bundestag-választásokat tartanak Németországban. Szomszédként nekünk különösen fontos, de egész Európában hullámokat vethet, hogy Románia mit kezd az elnökválasztásával, amelynek második fordulóját pár hete az utolsó pillanatban fújta le az alkotmánybíróság, érvénytelenítve az egész megméretést. Végül májusban – ennél ne tekintsünk most messzebb – elnökválasztást rendeznek Lengyelországban, amely igen fontos a belpolitikai egyensúly szempontjából. A jobboldali elnök, Andrzej Duda nem választható újra, a felmérésekben jelenleg Rafal Trzaskowski, „a lengyel Karácsony Gergely”, Varsó liberális f?polgármestere áll az élen.

Donald Tusk a magyar vezetéssel ellenséges viszonyban lév? kormányának nagy gy?zelme lenne, ha Dudát Trzaskowski váltaná, és együtt irányíthatnák Lengyelországot, ahol a köztársasági elnöknek is lényeges jogkörei vannak. A magyar–lengyel politikai kapcsolatok jelenleg sajnos nem a legfényesebbek – erre utal a Marcin Romanowski volt igazságügyi miniszterhelyettesnek hazánkban adott menedékjog is –, és javulásuk várhatóan az ukrajnai háború lecsengésével párhuzamosan következhet be. Varsó egyébként január 1-jével átveszi hazánktól az EU tanácsának soros elnöki posztját. Úgysem találnák ki, mi szerepel els? helyen a lengyel félév külpolitikai programjában! Idézzük hát szó szerint: „Ukrajna, illetve újjáépítése tartós és rendíthetetlen politikai, katonai és pénzügyi európai uniós támogatásának biztosítása.” Ennyiben tehát január 1-jén is ugyanúgy kel fel a nap, mint eddig.

Sz?cs László - www.magyarnemzet.hu

Ajánló